

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра економіки

“ЗАТВЕРДЖЕНО”
Факультет захисту рослин,
біотехнологій та екології
“19” червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БІОЕКОНОМІКА ТА БІОМАРКЕТИНГ
БІОТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ»**

Галузь знань G Інженерія, виробництво та будівництво
Спеціальність G21 Біотехнології та біоінженерія
Освітня програма Екологічна біотехнологія та біоенергетика
Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології
Розробники: Вікторія БАЙДАЛА, завідувач кафедри економіки, д.е.н, професор

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

«Біоекономіка та біомаркетинг біотехнологічної продукції»

Біоекономіка та біомаркетинг біотехнологічної продукції як наука вивчають виробництво, використання та збереження біологічних ресурсів, а також маркетингу товарів та послуг, що оснований на біологічних технологіях та процесах.

Основними аспектами біоекономіки та біомаркетингу біотехнологічної продукції є обробка та використання біологічних ресурсів для створення товарів та послуг (наприклад, біопаливо, біопластмаси, біомедичні препарати); вдосконалення методів утилізації та переробки біологічних відходів (наприклад, переробка органічних відходів для отримання енергії); захист біологічного різноманіття, екосистем та сталого використання біоресурсів; впровадження нових біотехнологій, процесів та продуктів для вирішення екологічних та економічних проблем; формування та підтримка біо-маркету, що надає різноманітні біо-продукти, послуги та технології; направлення на створення, розробку, вдосконалення та маркетингові стратегії для біо-товарів та послуг; розробка маркетингових стратегій для біо-продуктів та послуг, щоб довести їхню цінність та переваги споживачам; продаж біо-товарів та послуг з використанням маркетингових стратегій та каналів, щоб збільшити їхню доступність та попит.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	магістр	
Спеціальність	G21 Біотехнології та біоінженерія	
Освітня програма	Екологічна біотехнологія та біоенергетика	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	15 год.	4 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	год.
Лабораторні заняття	год.	год.
Самостійна робота	60 год.	86 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	2 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни: формування системи знань про сутність і зміст біоекономіки та біомаркетингу біотехнологічної продукції як філософію підприємницької діяльності в умовах ринкової економіки і конкуренції.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у біотехнології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інноваційних біотехнологічних науково-технічних розробок, характеризується невизначеністю умов і вимог.

K05. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

K10. Здатність розробляти та реалізовувати комерційні та науково-технічні плани і проекти в галузі біотехнології з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включаючи технічні, виробничі, експлуатаційні, комерційні, правові, питання охорони праці і навколишнього середовища.

ПР17. Оцінювати, аналізувати та обирати варіанти рішень з управління складними біотехнологічними процесами з урахуванням цілей, обмежень, прогнозів та ризиків.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модуль 1. Біоекономіка біотехнологічної продукції													
Тема 1. Походження та розвиток біоекономіки	1-2						30		2				10
Тема 2. Біоекономіка як шлях досягнення цілей сталого розвитку	3-4												10
Тема 3. Агробіотехнологічний кластер - імператив розвитку біоекономіки	5-6												10
Тема 4.	7-8												10

Соціальне партнерство як інструмент розвитку біоекономіки. Соціальні аспекти формування біоекономіки		4	2	2									
Тема 5. Вимірювання біоекономіки та державне регулювання її розвитку	9-10	4	2	2									10
Разом за змістовим модулем 1		50	10	10			30						50
Модуль 2. Біомаркетинг біотехнологічної продукції													
Тема 6. Суть і зміст біомаркетингу біотехнологічної продукції	11-12	4	2	2					2				10
Тема 7. Комплекс біомаркетингу біотехнологічної продукції (продуктові стратегії біотехнологічних підприємств)	13-14	4	2	2			30						10
Тема 8. Актуальні напрями розвитку біомаркетингу	15	2	1	1									16
Разом за змістовим модулем 2		40	5	5			30						36
Усього годин		90	15	15			60	90	4				86

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Походження та розвиток біоекономіки	2
2	Біоекономіка як шлях досягнення цілей сталого розвитку	2
3	Агробіотехнологічний кластер - імператив розвитку біоекономіки	2
4	Соціальне партнерство як інструмент розвитку біоекономіки. Соціальні аспекти формування біоекономіки	2

5	Вимірювання біоекономіки та державне регулювання її розвитку	2
6	Суть і зміст біомаркетингу біотехнологічної продукції	2
7	Комплекс біомаркетингу біотехнологічної продукції (продуктові стратегії біотехнологічних підприємств)	2
8	Актуальні напрями розвитку біомаркетингу	1
	Разом	

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Походження та розвиток біоекономіки	2
2	Біоекономіка як шлях досягнення цілей сталого розвитку	2
3	Агробіотехнологічний кластер - імператив розвитку біоекономіки	2
4	Соціальне партнерство як інструмент розвитку біоекономіки. Соціальні аспекти формування біоекономіки	2
5	Вимірювання біоекономіки та державне регулювання її розвитку	2
6	Суть і зміст біомаркетингу біотехнологічної продукції	2
7	Комплекс біомаркетингу біотехнологічної продукції (продуктові стратегії біотехнологічних підприємств)	2
8	Актуальні напрями розвитку біомаркетингу	1
	Разом	15

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Агробіотехнологічний кластер – імператив розвитку біоекономіки	30
2	Вимірювання біоекономіки. Актуальні напрями розвитку біомаркетингу	30
	Разом	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Біоекономіка біотехнологічної продукції		
Практична робота 1. Походження та розвиток біоекономіки	ПР03. Здійснювати техніко-економічні розрахунки проектно-конструкторських рішень та аналізувати та оцінювати їх ефективність, екологічні та соціальні наслідки на коротко- та довгострокову перспективу.	12
Практична робота 2. Біоекономіка як шлях досягнення цілей сталого розвитку	ПР15. Мати навички розробки та реалізації маркетингових програм і стратегій, аналізу та оцінювання варіантів просування біотехнологічної продукції до споживача, встановлення оптимальних цін на неї.	12
Практична робота 3. Агробіотехнологічний кластер - імператив розвитку біоекономіки	ПР16. Аналізувати зміст та умови зовнішньоторговельних контрактів, оцінювати та аналізувати їх.	12
Практична робота 4. Соціальне партнерство як інструмент розвитку біоекономіки. Соціальні аспекти формування біоекономіки	ПР17. Оцінювати, аналізувати та обирати варіанти рішень з управління складними біотехнологічними процесами з урахуванням цілей, обмежень, прогнозів та ризиків.	12
Практична робота 5. Вимірювання біоекономіки та державне регулювання її розвитку		12
Самостійна робота 1.		10
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Біомаркетинг біотехнологічної продукції		
Практична робота 1. Суть і зміст біомаркетингу біотехнологічної продукції	ПР03. Здійснювати техніко-економічні розрахунки проектно-конструкторських рішень та аналізувати та оцінювати їх ефективність, екологічні та соціальні наслідки на коротко- та довгострокову перспективу.	20
Практична робота 2. Комплекс біомаркетингу біотехнологічної продукції (продуктові стратегії біотехнологічних підприємств)	ПР15. Мати навички розробки та реалізації маркетингових програм і стратегій, аналізу та оцінювання варіантів просування біотехнологічної продукції до споживача, встановлення оптимальних цін на неї.	20
Практична робота 3. Актуальні напрями розвитку біомаркетингу	ПР16. Аналізувати зміст та умови зовнішньоторговельних контрактів, оцінювати та аналізувати їх. ПР17. Оцінювати, аналізувати та обирати	20

	варіанти рішень з управління складними біотехнологічними процесами з урахуванням цілей, обмежень, прогнозів та ризиків.	
Самостійна робота 2.		10
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	<i>НАПРИКЛАД:</i> роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	<i>НАПРИКЛАД:</i> списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	<i>НАПРИКЛАД:</i> відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний курс доступний на платформі НУБІП України – Elearn. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/assign/view.php?id=586481&action=grading>

2. Байдала В. В., Бутенко В. М., Талавира М. П. Біоекономіка. Навчальний посібник для здобувачів освітнього ступеня доктор філософії. К.: Видавництво «Наукова столиця», 2020. 293 с.

3. Байдала В.В., Суліма Н.М. Конспект лекцій з дисципліни «Біоекономіка та біомаркетинг біотехнологічної продукції» для студентів спеціальності G 21 Біотехнології та біоінженерія. Київ. «ЦП «КОМПРИНТ», 2025. 70 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Байдала В., Єрмаков О., Тюріна А., Нагорний В. Нагорна О., Рубан О. Соціально-економічні виклики у контексті сталого розвитку аграрного бізнесу: монографія. Київ: Вид. «Нова столиця», 2023. 208 с.
2. Baidala V., Butenko V., Avramchuk L., Avramchuk B., Loshakova Y. Improvement of the system of indicators for measuring the ecological component of sustainable development of regions. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 2(37), 2021. P. 202-209. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i37.230134>
3. Будякова О. Ю. Передумови зеленої трансформації та сталої біоекономіки. Зелена трансформація та стала біоекономіка: монографія. За наук. ред. А. А. Олешко, О. Ю. Будякової. Київ: КНУТД, 2024. 497 с.
4. Будякова, О. Ю. Біоекономіка як перспективне вирішення проблеми зміни клімату. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*, (10). <https://doi.org/10.5281/zenodo.13924099>
5. Пашкевич М.С., Лі. Г. Визначення завдань сталого розвитку підприємства в умовах європейської моделі біоекономіки. *Проблеми економіки*. 2021. № 4 (50). С. 134-140.
6. Печка С. С. Біоекономіка як стратегічний напрямок розвитку аграрних підприємств. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2023. Т. 8. № 4. С. 408–414.
7. Яснолоб І. О., Дем'яненко Н. В., Черненко К. В. Концептуальні засади стратегії біоекономіки. *Інфраструктура ринку*. 2021. № 54. С. 74-77.
8. Geletukha, G., Zheliezna, T. «Prospects for Bioenergy Development in Ukraine: Roadmap until 2050». *Ecological Engineering & Environmental Technology*. 2021. Vol. 22 (5). P. 73-81.
9. Інформація про стратегії маркетингу в Internet. URL: <http://www.wilsonweb.com/awards>.
8. Журнал про маркетинг і рекламу. URL: <http://www/marketing.web-standart.net>.
9. Українська асоціація маркетингу. URL: <http://uam.iatp.org.ua>.